

VLAAMSE OVERHEID

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

[2013/206243]

5 NOVEMBER 2013. — Erkenning schuldbemiddeling

Bij de besluiten van de secretaris-generaal van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 5 november 2013 wordt het volgende bepaald :

Enig artikel. Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Bertem, Tervuursesteenweg 182, te 3060 Bertem, wordt erkend als instelling voor schuldbemiddeling, met erkenningsnummer 24009/74.

Deze erkenning gaat heden in voor een periode van drie jaar.

VLAAMSE OVERHEID

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

[2013/206221]

4 NOVEMBER 2013. — Definitieve opname van de bibliotheek van Raphaël de Mercatellis in de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap

Bij besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 4 november 2013 betreffende de definitieve opname van roerende goederen in de lijst in de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap wordt bepaald :

Artikel 1. De volgende verzameling van roerende goederen wordt als definitieve maatregel opgenomen in de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap in hoofdafdeling 2, verzamelingen; afdeling 3, cultuurhistorisch erfgoed :

1°	korte beschrijving :	Bibliotheek van Raphaël de Mercatellis, 1437-1508, als vermeld in bijlage bij dit besluit. Raphaël de Mercatellis (1437-1508) was een buitenechtelijke zoon van de Bourgondische hertog Filips de Goede. Na een abtsfunctie te Oudenburg, werd hij vanaf 1478 abt van de Sint-Baafsabdij te Gent, en later ook nog hulpbisschop van Doornik. Hij is in de eerste plaats bekend om zijn bibliofilie en meer bepaald voor de serie handschriften die hij liet vervaardigen;
2°	motivatie :	De verzameling is uiterst zeldzaam. Enerzijds, omdat nog zoveel werken van een middeleeuwse verzamelaar de eeuwen hebben getrotseerd, en ondubbelzinnig aan deze eigenaar kunnen worden toegeschreven. Anderzijds, omdat een dergelijk groot deel van een oude verzameling samen bewaard is kunnen blijven. Daarom is deze verzameling uitermate geschikt om een middeleeuws verzamelaarsprofiel te bestuderen. De verzameling heeft een bijzondere waarde voor het collectieve geheugen, en een schakelfunctie, omdat zij tot stand kwam in de ontstaansperiode van de boekdrukkunst. De verzameling heeft ook een ijkwaarde, omdat vrijwel alle handschriften van de verzameling in een beperkte tijd en ruimte tot stand kwamen. Zij zijn dus uitermate geschikt voor een kunsthistorische stijlstudie, maar ook voor een chemische analyse van de gebruikte pigmenten;
3°	bewaarplaats :	deels Universiteitsbibliotheek Gent;
4°	eigendomssituatie :	deels overheidsbezit, deels privébezit.

Art. 2. De samenstelling van de verzameling, vermeld in artikel 1, is opgenomen in de bijlagen 1 en 2 die bij dit besluit zijn gevoegd.

Bijlage 1 : Lijst met handschriften en boek die behoren tot de "bibliotheek van Raphaël de Mercatellis", bewaard in de Universiteitsbibliotheek Gent.

De volgende goederen behoren tot de "bibliotheek Raphaël de Mercatellis", bewaard in de Universiteitsbibliotheek Gent.

Handschriften :

1° Plato, *Opera*,

Latijnse vertaling door Marsilio Ficino,

15de eeuw,

perkament, 46 × 34 cm, 278 folia,

initialen, randversiering,

heringebonden in 1977, originele band bleef bewaard,

Hs. 1 (nr. 52),

zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978, p. 260-266;

2° Albumasar, Abraham Avenezra, Pseudo-Aethicus Ister, Haly Abenragel e.a.,

Astrologische en geografische tractaten in het Latijn,

15de eeuw,

perkament, 42,5 × 30cm, 225 folia,

miniaturen, initialen, randversiering,

heringebonden in 1977, originele band bleef bewaard,

- Hs. 2 (nr. 8),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 58-69;
3° Gratianus, *Decretum. Cum glosa*,
16de eeuw,
perkament, 2 volumes in drie banden :
volume I : 47 × 35 cm, 135 folia,
volume II, 1 : 46,5 × 35 cm, 195 folia
volume II, 2 : 49,5 × 34,5 cm, 186 folia,
initialen, randversiering, miniatuur,
Heringebonden in 1977, originele banden bewaard,
- Hs. 3 (nr. 46),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 239-242;
4° Astrologische tractaten,
in het Latijn,
15de eeuw
perkament, 42 × 30 cm, 216 folia,
initialen, randversieringen,
heringebonden in 1976, originele band bleef bewaard,
- Hs. 5 (nr. 7),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 54-58;
5° Gregorius Reisch, *Margerita philosophica*,
1505,
perkament, 39,5 × 29 cm, 365 folia,
miniaturen, pentekeningen, randversiering,
heringebonden in 1976, originele band bleef bewaard,
- Hs. 7 (nr. 38),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 206-210;
6° Cicero (van of toegeschreven aan) e.a., *Reeks retorische verhandelingen*,
15de eeuw,
perkament, 40 × 28 cm, 339 folia,
initialen, randversiering, miniaturen,
heringebonden in 1976, originele band bleef bewaard,
- Hs. 10 (nr. 24),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 141-145;
7° Joannes Gerson, *Monotessaron, cum glosa*,
1504,
perkament,
2 volumes, 49,5 × 35 cm :
Vol. I : 316 folia,
Vol. II : 209 folia,
initialen, randversiering, miniaturen,
- Hs. 11 (nr. 49),
heringebonden in 1976,
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 247-252;
8° pseudo-Aristoteles, e.a., *Auctoritates Aristotelis et quorundam philosophorum. Problemata. Itinerarius a Jherusalem. Tabula distantiarum. Iter ad terram sanctam. De consuetudinibus et conditionibus orientalium regionum. Peregrinationes Terra Sanctae. Registrum alphabeticum super VIII libros Ptolemaei*,
15de eeuw,
perkament, 50,5 × 38 cm, 158 folia,
initialen, randversiering,
originele band,
- Hs. 13 (nr. 54)
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 268-272;

- 9° *Sedulius, Carmen paschale; Hymni*,
Juvenius, *Evangeliorum libri IV*,
Johannes Gerson, *Monotessaron*,
15de-16de eeuw,
perkament, 41 × 29 cm, 283 folia,
initialen, randversiering, miniaturen,
heringebonden in 1976, originele band bleef bewaard,
Hs. 17 (nr. 41),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 218-227;
- 10° Franciscus Accursius, Guido de Suzaria, e.a., *Codex Justiniani I-IX, cum glosa*,
13de eeuw,
perkament, 282 folia,
initialen, miniaturen,
Hs. 21 (nr. 61),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 289;
- 11° Petrus Lombardus, *Glosa super epistolas Pauli. - Chronica Gandensis coenobii*,
13de-14de eeuw,
perkament, 152 folia,
initialen
Hs. 62 (nr. 62),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 289;
- 12° Richardus de Bury, *Philobiblon*,
Johannes Trithemius, *De scriptoribus ecclesiasticis*,
Johannes Chrysostomus, *Homilia super psalmo L. Miserere mei deus*,
15de eeuw,
perkament, 41 × 29,5 cm, 255 folia,
initialen, randversiering,
heringebonden in 1978, maar originele band bleef bewaard,
Hs. 67 (nr. 35),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 193-196;
- 13° Een verzameling teksten over brieven schrijven en poëzie :
Franciscus Niger e.a., *Ars epistolandi*,
Hermolaus Barbarus, *Orationes contra poetas*,
Aristoteles, *Secreta secretorum*,
Cicero, *Commentariolum petitionis, Academia I en II, Timaeus, De legibus*,
Sallustius, *De coniuratione Catilinae en Bellum Iugerthinum*,
Paulus Orosius *Historiae adversos paganos*,
15de eeuw,
perkament, 38 × 26,5 cm, 245 folia,
initialen, randversiering,
heringebonden in 1977, originele band bleef bewaard,
Hs. 68 (nr. 18),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 112-118;
- 14° Dionysius Areopagita, *De hierarchia caelesti et de hierarchia ecclesiastica*,
Vertaald door en met commentaar van Johannes Scottus Eriugena,
14de eeuw,
perkament, 108 folia,
Hs. 69 (nr. 58),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 288;
- 15° Muzikale tractaten over muzikale theorie,
Kopiïst : Antonius van St.-Maartensakker,
1504,
perkament, 39 × 28 cm, 206 folia,

- initialen, randversiering, muziek, tekeningen,
heringebonden in 1978,
Hs. 70 (nr. 42),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 227-234;
16° Gullelmus Brito, *Vocabularium Bibliae*,
14de eeuw,
perkament, 208 folia,
Hs. 71 (nr. 60)
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 288-289;
17° Petrus de Abano (1250 - ca. 1315), *Expositio problematum Aristotelis; Expositio physionomiae Aristoteles*,
15de eeuw,
perkament, 37 × 27 cm, 395 folia,
miniaturen, initialen, randversiering,
heringebonden in 1977, originele band bleef bewaard,
Hs. 72 (nr. 10),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 178,
p. 78-85;
18° Andreas de Escobar, *Lumen penitentiariorum seu confessorum*,
Bernardus de Parentinis (1437-1531), *Lilium missae seu elucidarius*,
Johannes Gerson (1363-1429), *De ecclesiastica potestate; De potestate papae et concilii generalis*,
15de eeuw,
perkament, 38,5 × 26,5 cm, 338 folia,
initialen, randversiering,
heringebonden in 1977, maar originele band bleef bewaard,
Hs. 77 (nr. 20),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 123-127;
19° Plutarchus Chaeronensis, *De viris clarissimis*,
Latijnse vertaling,
eind 15de eeuw,
perkament, 36,5 × 26,5 cm, 248 folia,
initialen, randversiering, miniaturen,
heringebonden in 1976, originele band bleef bewaard,
Hs. 109 (nr. 9),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 74-78;
20° Aeneas Sylvius Piccolomini, *Epistolae de laude poeticae; De differentia inter scientiam et prudentiam et de poetis*,
15de eeuw,
perkament, 40 × 28,5 cm, 156 folia,
initialen, randversiering, miniatuur,
heringebonden in 1978, van de originele metalen delen werden enkel de hoekstukken bewaard,
Hs. 112 (nr. 27),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 154-160;
21° Giovanni Boccaccio (1313-1375), *De casibus virorum illustrium; De mulieribus claris*,
15de eeuw,
perkament, 38 × 27,5 cm, 239 folia,
initialen, randversiering,
heringebonden in 1976, originele band bleef bewaard,
Hs. 134 (nr. 19),
zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978,
p. 119-123;
22° St.-Albertus Magnus, *Commentaar op De sensu et sensato van Aristoteles*,
ca. 1478-1487,
perkament, 44,5 × 34,5 cm, 1 folium,
initialen, randversiering,
Hs. 4179.

Boek :

23° *Illustrium virorum opuscula*. Paris, André Bocard voor Jean Petit, 1500;

Jordanus Nemorarius, *Elementa arithmetices*. Paris, Johannes Higmanen Wolfgang Hopyl.

19de-eeuwse boekband,

R. 275 (nr. 59),

zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978, p. 288.

Bijlage 2 : Lijst met handschriften die behoren tot de "bibliotheek van Raphaël de Mercatellis" in privébezit.

De volgende goederen behoren tot de verzameling "bibliotheek van Raphael de Mercatellis" bewaard in privébezit :

1° *Vergilius*.

1488,

perkament, 40,5 × 30 cm, 276 folia,

nieuwe lederen band met oud koperbeslag,

gekopieerd van de te Venetië in 1480 gedrukte uitgave van Virgilius werken,

miniaturen,

Hs. 9, zie : Elisabeth DHANENS, *Inventaris van het Kunstpatrimonium van Oostvlaanderen, Sint-Baafskathedraal Gent*, Gent, 1965, nr. 875;

Zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978, p. 128-134;

2° *Biblia figurata*.

einde 15de eeuw,

perkament, 40 × 28,5 cm, 181 folia,

nieuwe band, houten platten met blauwe stof overtrokken en oud koperbeslag,

talrijke miniaturen,

Hs. 10, zie : Elisabeth DHANENS, *Inventaris van het Kunstpatrimonium van Oostvlaanderen, Sint-Baafskathedraal Gent*, Gent, 1965, nr. 877;

Zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978, p. 274-280;

3° Teksten over astronomie en wiskunde,

einde 15de of begin 16de eeuw,

perkament, 40 × 29 cm, 178 folia,

band vernieuwd in 1933,

pentekeningen, sommige verkleurd,

vermoedelijk gekopieerd naar incunabelen uit de jaren 1485-1495,

Hs. 11; zie : Elisabeth DHANENS, *Inventaris van het Kunstpatrimonium van Oostvlaanderen, Sint-Baafskathedraal Gent*, Gent, 1965, nr. 878;

Zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978, p. 199-206;

4° *Liber Ymaginum deorum*,

P. Ovidius Naso, *Fasti*,

C. Julius Hyginus, *Poeticon astronomicum*,

P. Ovidius Naso, *Heroides*,

einde 15de of begin 16de eeuw,

perkament, 41 × 29,5 cm, 303 folia,

band vernieuwd in 1933,

talrijke miniaturen waarvan de naaktfiguren naderhand met rood bekleed zijn,

wapenschilden van abt Raphaël de Mercatellis,

vermoedelijk gekopieerd naar incunabelen uit de jaren 1483-1488,

Hs. 12, zie : Elisabeth DHANENS, *Inventaris van het Kunstpatrimonium van Oostvlaanderen, Sint-Baafskathedraal Gent*, Gent, 1965, nr. 879;

Zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978, p. 161-168;

5° *Pontificale*,

Perkament, 34,5 × 25 cm, 221 folia,

17de-eeuwse band,

Zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978, p. 272-274;

6° *Liber de naturis rerum creatarum*,

15de eeuw,

perkament, 41 × 29,5 cm, 280 folia,

nieuwe lederen band met oud koperbeslag,

talrijke miniaturen waarvan de naaktfiguren naderhand met rood bekleed zijn,

Hs. 15, zie Elisabeth DHANENS, *Inventaris van het Kunstpatrimonium van Oostvlaanderen, Sint-Baafskathedraal Gent*, Gent, 1965, nr. 876;

Zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978, p. 168-180;

7° *Biblia figurata*,

einde 15de of begin 16de eeuw,

perkament, 39,5 × 28 cm, 123 folia,

lederen band, 18de eeuw,

Vermoedelijk onvoltooide opdracht van Raphaël de Mercatellis,

Hs. 16, zie : Elisabeth DHANENS, *Inventaris van het Kunstpatrimonium van Oostvlaanderen, Sint-Baafskathedraal Gent*, Gent, 1965;

Zie : Albert DEROLEZ, *The library of Raphael de Marcatellis, abbot of St. Bavon's, Ghent (1437-1508)*, Gent, 1978, p. 280-286.

Tegen dit besluit kan door elke belanghebbende met een aangetekende brief een vordering tot schorsing en/of beroep tot nietigverklaring worden ingediend bij de Raad van State binnen de zestig dagen na kennisgeving van deze beslissing.

VLAAMSE OVERHEID

Leefmilieu, Natuur en Energie

[C – 2013/36056]

31 OKTOBER 2013. — Besluit van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) tot het vaststellen van gronden gelegen aan de Scheldeboord, Kalkbeek, Kasteel van Terlocht in Hemiksem als site - Site 'Voormalige zwavelzuur- en koperfabriek met als nevenactiviteit gasproductie gelegen aan de Scheldeboord, Kalkbeek, Kasteel van Terlocht in Hemiksem' en tot regeling van de exoneratie voor de uitvoering van het site-onderzoek

De OVAM,

Gelet op het Decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (verder genoemd 'Bodemdecreet'), artikel 140 tot en met 145 en artikel 158;

Overwegende dat de OVAM een beleid heeft uitgewerkt, waarin gronden die het voorwerp uitmaken van een grootschalige, of potentiële bodemverontreiniging, veroorzaakt door een gemeenschappelijke voorgeschiedenis zoals een voormalige zwavelzuur- en koperfabriek met gasproductie als nevenactiviteit, overeenkomstig artikel 140 van het Bodemdecreet worden vastgesteld als site, om een integrale aanpak van die bodemverontreiniging te kunnen realiseren;

Overwegende dat uit de studie 'Inventarisatie voormalige gashouders en gasfabrieken in de provincies Antwerpen en Vlaams Brabant' opgemaakt door de bodemsaneringsdeskundige URS Belgium BVBA op 5 mei 2010 bleek dat op de gronden gelegen in de woonzone aan de Scheldeboord, Kalkbeek, Kasteel van Terlocht in Hemiksem vroeger een zwavelzuur- en koperfabriek met als nevenactiviteit gasproductie aanwezig was;

Overwegende dat de OVAM op basis van de resultaten van de inventarisatie van URS Belgium BVBA de opdracht heeft uitgeschreven om een diepgaand historisch onderzoek en een beperkte staalname uit te voeren op deze locatie;

Overwegende dat in de studie 'Historisch onderzoek en beperkte staalname voormalige gasfabrieksites provincie Antwerpen - Site Hemiksem - Scheldeboord' URS Belgium bvba de gronden in Hemiksem in kaart heeft gebracht waar in het verleden activiteiten plaatsvonden die mogelijk bodemverontreiniging veroorzaakt hebben, dat in deze studie een grondig historisch onderzoek en een beperkte staalname werd uitgevoerd;

Overwegende dat URS Belgium bvba bij die beperkte staalname zware metalen vaststelde in het grondwater ter hoogte van de bovenvermelde woonzone;

Overwegende dat er op een deel van het terrein reeds verdere bodemonderzoeken werden uitgevoerd; dat deze bodemonderzoeken niet de gasfabrieksactiviteiten onderzochten;

Overwegende dat de OVAM door ervaring heeft vastgesteld dat op soortgelijke gassites vaak ernstige bodemverontreiniging wordt aangetroffen, dat er een meer diepgaand bodemonderzoek nodig is om duidelijkheid te krijgen over de verontreinigingssituatie van de voormalige zwavelzuur- en koperfabriek met als nevenactiviteit gasfabrieksactiviteiten;

Overwegende dat uit de dossiers van URS Belgium bvba blijkt dat op de gronden van de woonzone aan de Scheldeboord, Kalkbeek, Kasteel van Terlocht in Hemiksem vroeger een zwavelzuur- en koperfabriek met als nevenactiviteit gasproductie aanwezig was; dat er vanaf 1873 een zwavelzuurfabriek aanwezig was op het terrein; dat deze in 1888 uitgebreid werd met een koperextractie; dat er in 1890 een eerste gashouder werd gebouwd; dat er in 1893 een tweede gashouder werd gebouwd; dat er in 1911 een gasmotor in gebruik werd genomen en vermoedelijk een derde gashouder; dat in 1946 alle gashouders werden verwijderd; dat de lijst van de gronden en het overeenkomstig overzichtsplan opgenomen zijn als bijlage;